

KÖZLEMÉNYEK A KOLOZSVÁRI M. KIR. F. J. TUDOMÁNY-EGYETEM
ÁLT. NÖVÉNYTANI INTÉZETÉBŐL.

Igazgató: DR. RICHTER ALADÁR egyet. ny. r. tanár.

Népies magyar növénynevek.*

GYÖRFFY ISTVÁN-TÓL.

Minden magyar vidéknek meg van a maga jellegzetes szójárása, szokása. Ezeknek megfigyelése, összegyűjtése s följegyzése mindig háládatos dolog, tehát a növények magyar elnevezéseit illetőleg is, mert éppen e tekintetben még fölötte hiányosak a rendelkezésre álló adatok. Úgy gondolom, nem lesz felesleges, ha egynehány újabban feljegyzett növény egypár vidéken használt elnevezését itt közzéteszem.

Ez alkalommal kedves kötelességemnek tartom, hogy e helyen nyilvános köszönetet mondjak azoknak a jó ismerőseimnek, kik e munkámban támogattak.

Ujabb följegyzések birtokában adataimat majd ismét közlésem, mert táplál az a remény, hogy szerény adataimmal talán én is hozzájárulok annyira — mennyire nemzeti nagy kincsünk sok részében kevésbé ismert halmazának összehordása nehéz munkájában.

Ujabb adataim a következők:

1. *Achillea Millefolium*: eziczfark (Erdőhegy, Arad m.), egérfű (Magyar Bács, Kolozsm.).
Artemisia vulgaris: fekete üröm (Magyar-Bács, Kolozsm.).
Asperula cynanchica: bór-virág (Magyar-Bács, Kolozsm.).

* Előadatott az orvos-természettud. szakosztálynak 1902. évi december hó 5-én tartott természettudományi szakülésén.

- Bidens tripartita*: farkasfog, katikafonál (Fotos, Háromszék-megye).
5. *Carduus acanthoides*: tüvis virág (Magyar-Bács, Kolozs m.), csipke (Csík-Gyimes).
- Chelidonium majus*: vérre járó (Fotos, Háromszék m.)
- Chenopodium album*: bodor paréj (Sövényháza, Csongrád m.), mezei lapoda (Maros-Ujvár).
- Chenopodium Bonus Henricus*: cigány paréj (Sövényháza, Csongrád m.)
- Chrysanthemum inodorum*: kutyakapor (Fotos, Háromszék m.)
10. " *Leucanthemum*: fehér virág (Magyar-Bács, Kolozs m.), papvirág (Csík-Gyimes).
- Cichorium Intybus*: csattogó fű (Sövényháza, Csongrád m.)
- Cirsium Erysithales*: medve saláta (Csík-Gyimes).
- Convolvulus arvensis*: folyófű (Erdőhegy, Arad m.), jövőtén virág (Magyar-Bács, Kolozs m.), szulák (Fotos, Háromszék m.)
- Coronilla varia*: vadborsó virág (Erdőhegy, Arad m.; Szucsák, Kolozsm.), unalom virág (Magyar-Bács, Kolozs m.)
15. *Cuscuta europaea*: herefene, Aranka (Fotos, Háromszék m.)
- Daucus Carota*: lányok szégyene (Fotos, Háromszék m.)
- Delphinium Consolida*: dali sarkantyú (Maros-Ujvár), szárnyas virág (Magyar-Bács, Kolozs m.), szarkaláb (Erdőhegy, Arad m.), töcsér virág (Csík-Gyimes).
- Dianthus Carthusianorum*: fecske virág (Szucsák, Kolozs m.)
- Dipsacus silvestris*: tövis burján (Magyar-Bács, Kolozs m.)
20. *Echium vulgare*: vad tátogató (Erdőhegy, Arad m.), receze virág (Magyar-Bács, Kolozs m.)
- Elszáradt fűszálak*: imola szál (Csík-Gyimes).
- Equisetumok sterilis ind.*: ló-fark (Magyar-Bács, Kolozs m.), taraszka (Erdőhegy, Arad m.)
- Eryngium campestre*: forgó fű (Sövényháza, Csongrád m.)
- Euphorbia Cyparissias*: kutyatej virág (Erdőhegy, Arad m.)
25. *Euonymus europaeus*: papsapka (Sövényháza, Csongrád m.)
- Fragaria vesca*: eper lapi (Csík-Gyimes).
- Galeopsis versicolor*: sikattyú virág (Csík-Gyimes).
- Galium verum*: ragadály (Fotos, Háromszék m.)
- Geranium pratense*: gerebenfű (Fotos, Háromszék m.)
30. *Helianthemum vulgare*: csombor virág (Csík-Gyimes).
- Lamium album*: üvegszárú fű (Fotos, Háromszék m.)
- Lathyrus tuberosus*: mogyoró virág (Erdőhegy, Kis-Jenő, Arad m.), kurva virág (Magyar-Bács, Kolozs m.)
- Linaria vulgaris*: tátogató, v. sárga sarkantyú (Fotos, Háromszék m.)

- Lotus corniculatus*: apró vadluczerna virág (Magyar-Bács, Kolozs m.), sárga vadhere virág (Erdőhegy, Arad m.).
35. *Malva silvestris*: madár kalács, Máté pogácsa, papsajt (Fotos, Háromszék m.).
- Matricaria Chamomilla*: szék virág (Fotos, Háromszék m.).
- Melilotus officinalis*: dohány virág (Magyar-Bács, Kolozs m.).
- Mentha aquatica*: borsmenta (Fotos, Háromszék m.).
- Papaver Rhoeas*: mezei mák virág (Maros-Ujvár).
40. *Plantago lanceolata*: bárány-nyelv (Maros-Ujvár).
- " *major*: hazug lapu (Magyar-Bács, Kolozs m.), szerelem lapi (Csík-Gyimes).
- Prunella vulgaris*: vadbusztiók (Fotos, Háromszék m.).
- Quercus*: csere-fa (Csík-Gyimes).
- Rosa canina*: seggvakaró (Csík-Gyimes).
45. *Salvia nemorosa*: buszolyók (Erdőhegy, Arad m.), méhfű virág (Magy-Bács, Kolozs m.).
- Salvia verticillata*: macskaláb (Csík-Gyimes).
- Sambucus nigra*: borza (Maros-Ujvár).
- Sempervivum tectorum*: tülbeeresztő fű (Sövényháza, Csongrád m.).
- Solanum Dulcamara*: Szent Ilona fű (Magyar-Bács, Kolozs m.), farkas virág (Erdőhegy, Arad m.).
50. *Solanum nigrum*: kutyagolyó (Sövényháza, Csongrád m.).
- Sonchus oleraceus*: disznyó saláta (Csík-Gyimes).
- Stachys germanica*: mezei fodormenta (Maros-Ujvár).
- Symphytum officinale*: fekete nadály (Magyar-Bács, Kol. m.).
- Taraxacum officinale*: halott virág (Magyar-Bács, Kolozs m.), liba rózsza, liba virág (Erdőhegy, Arad m.), ezikória (Csík-Gyimes).
55. *Tetragonolobus siliquosus*: orozzlánszáj (Maros-Ujvár).
- Teucrium montanum*: nyári virág (Magyar-Bács, Kolozs m.).
- Thlaspi arvense*: lencsefű (Fotos, Háromszék m.).
- Thymus Serpyllum*: vadhere virág (Erdőhegy, Arad m.).
- Tragopogon pratense*: bakszaka (Fotos, Háromszék m., Csík-Gyimes).
60. *Trifolium pratense*: csukor virág (Magyar-Bács, Kolozs m.).
- Tussilago Farfara*: martilapú (Maros-Ujvár; Magyar-Bács. Kolozs m.), moesár virág (Csík-Gyimes).
- Urtica urens*: árva csihány (Csík-Gyimes).
- Veratrum nigrum*: ászpa (Csík-Gyimes).
- Veronica hederifolia*: pipehúr (Fotos, Háromszék m.).